

حل چند تمرین نمونه از مطالب میان ترم

1- سری فوریه توابع زیر را بدست آورید

$$f(x+2\pi) = f(x) \quad f(x) = \begin{cases} 1 & -\pi < x \leq 0 \\ x^2 & 0 < x \leq \pi \end{cases} \quad (\text{الف})$$

$$f(x) = e^{-|x|} \quad -\pi < x \leq \pi \quad (\text{ب})$$

حل 1-الف: $T = 2\pi$ پس داریم $\omega_0 = \frac{2\pi}{T} = 1$ بنابراین:

$$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos nx + b_n \sin nx \quad a_0 = \frac{1}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{\frac{T}{2}} f(x) dx = \frac{1}{2\pi} \left[\int_{-\pi}^0 1 \times dx + \int_0^{\pi} x^2 dx \right] = \frac{1}{2} + \frac{\pi^2}{6}$$

$$a_n = \frac{2}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{\frac{T}{2}} f(x) \cos nxdx = \frac{2}{2\pi} \left[\int_{-\pi}^0 1 \times \cos nxdx + \int_0^{\pi} x^2 \cos nxdx \right] = \frac{2(-1)^n}{n^2}$$

$$b_n = \frac{2}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{\frac{T}{2}} f(x) \sin nxdx = \frac{2}{2\pi} \left[\int_{-\pi}^0 1 \times \sin nxdx + \int_0^{\pi} x^2 \sin nxdx \right] = \frac{1}{\pi} \left[-\frac{1}{n} (1 - (-1)^n) + \frac{1}{n^3} (2(-1)^n - 2 - \pi^2 n^2 (-1)^n) \right] =$$

$$\begin{cases} -\frac{\pi}{n} & n = \text{even} \\ \frac{\pi^2 - n}{n} - \frac{4}{n^3} & n = \text{odd} \end{cases}$$

حل 1-ب: $T = 2\pi$ پس داریم $\omega_0 = \frac{2\pi}{T} = 1$ تابع زوج است بنابراین:

$$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos nx \quad a_0 = \frac{1}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{\frac{T}{2}} f(x) dx = \frac{1}{2\pi} \left[\int_{-\pi}^0 e^x dx + \int_0^{\pi} e^{-x} dx \right] = \frac{1}{2\pi} [(1 - e^{-\pi}) + (1 - e^{-\pi})] = \frac{1 - e^{-\pi}}{\pi}$$

$$a_n = \frac{2}{T} \int_{-\frac{T}{2}}^{\frac{T}{2}} f(x) \cos nxdx = \frac{2}{2\pi} \left[\int_{-\pi}^0 e^x \cos nxdx + \int_0^{\pi} e^{-x} \cos nxdx \right] = \frac{1}{\pi} \left[\int_{-\pi}^0 e^x \frac{1}{2} (e^{jnx} + e^{-jnx}) dx + \int_0^{\pi} e^{-x} \frac{1}{2} (e^{jnx} + e^{-jnx}) dx \right] =$$

$$\frac{1}{2\pi} \left[\left(\frac{1}{1+jn} e^{x(1+jn)} + \frac{1}{1-jn} e^{x(1-jn)} \right) \Big|_{-\pi}^0 + \left(\frac{1}{jn-1} e^{x(-1+jn)} - \frac{1}{jn+1} e^{-x(1+jn)} \right) \Big|_0^{\pi} \right] = \frac{1}{2\pi} \left[\left(\frac{1}{1+jn} + \frac{1}{1-jn} \right) - \left(\frac{1}{1+jn} e^{-\pi(1+jn)} + \frac{1}{1-jn} e^{-\pi(1-jn)} \right) + \left(\frac{1}{jn-1} e^{\pi(-1+jn)} - \frac{1}{jn+1} e^{-\pi(1+jn)} \right) - \left(\frac{1}{jn-1} - \frac{1}{jn+1} \right) \right] = \frac{1}{\pi(1+n^2)} [(1 - (-1)^n) e^{-\pi}]$$

2- اگر سری فوریه تابع $f(x)$ برابر با $1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2} \sin nx$ باشد حاصل انتگرال $I = \int_0^{\pi} f(x) \sin^3 x dx$ را بدست آورید

حل 2: میدانیم: $\sin^3 x = \frac{3}{4} \sin x - \frac{1}{4} \sin 3x$

$$I = \int_0^{\pi} f(x) \sin^3 x dx = \int_0^{\pi} \left[1 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2} \sin nx \right] \left(\frac{3}{4} \sin x - \frac{1}{4} \sin 3x \right) dx =$$

$$\int_0^{\pi} \left(\frac{3}{4} \sin x - \frac{1}{4} \sin 3x \right) dx + \frac{1}{4} \sum_{n=1}^{\infty} \int_0^{\pi} \frac{(-1)^n}{n^2} \sin nx (3 \sin x - \sin 3x) dx =$$

$$\frac{4}{3} + \frac{3}{4} \sum_{n=1}^{\infty} \int_0^{\pi} \frac{(-1)^n}{n^2} \sin x \sin nx dx - \frac{1}{4} \sum_{n=1}^{\infty} \int_0^{\pi} \frac{(-1)^n}{n^2} \sin 3x \sin nx dx$$

انتگرال $\int_0^{\pi} \frac{(-1)^n}{n^2} \sin x \sin nx dx$ فقط به ازای $n=1$ غیر صفر است و انتگرال $\int_0^{\pi} \frac{(-1)^n}{n^2} \sin 3x \sin nx dx$ فقط به ازای $n=3$ غیر صفر است

بنابراین داریم:

$$I = \int_0^{\pi} f(x) \sin^3 x dx = \frac{4}{3} + \frac{3}{4} \int_0^{\pi} \frac{(-1)^1}{1^2} \sin^2 x dx - \frac{1}{4} \int_0^{\pi} \frac{(-1)^3}{3^2} \sin^2 3x dx = \frac{4}{3} - \frac{3}{4} \left(\frac{\pi}{2} \right) + \frac{1}{36} \left(\frac{\pi}{2} \right) = \frac{4}{3} - \frac{13\pi}{36}$$

3- اگر انتگرال فوریه تابع $f(x)$ برابر با $\frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \frac{\omega}{1+\omega^4} \sin \omega x d\omega$ باشد حاصل انتگرال $I = \int_0^{\infty} (1+x^2) f(x) \sin x dx$ را بدست آورید:

حل 3: با توجه به صورت مسئله داریم:

$$B(\omega) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} f(x) \sin \omega x dx = \frac{\omega}{\pi(1+\omega^4)} \quad I = \int_0^{\infty} (1+x^2) f(x) \sin x dx = \int_0^{\infty} f(x) \sin x dx + \int_0^{\infty} x^2 f(x) \sin x dx$$

$$\rightarrow I = I_1 + I_2 \quad I_1 = \int_0^{\infty} f(x) \sin x dx = \frac{\pi}{2} B(1) = \frac{\pi}{2} \times \frac{1}{\pi(1+1^2)} = \frac{1}{4} \quad \frac{d^2 B(\omega)}{d\omega^2} = -\frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} x^2 f(x) \sin x dx \rightarrow$$

$$B''(\omega) = \frac{d^2}{d\omega^2} \left(\frac{\omega}{\pi(1+\omega^4)} \right) = -\frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} x^2 f(x) \sin x dx = -\frac{2}{\pi} I_2 \rightarrow I_2 = -\frac{\pi}{2} B''(1) = \frac{1}{2} \rightarrow I = I_1 + I_2 = \frac{1}{4} + \frac{1}{2} = \frac{3}{4}$$

4- با استفاده از انتگرال فوریه مناسب، درستی روابط زیر را تحقیق کنید.

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin(\omega k) - \omega k \cos(\omega k)}{\omega^2} \sin(\omega x) d\omega = \begin{cases} \pi x & 0 < x < k \\ \frac{\pi}{2} k & x = k \\ 0 & x > k \end{cases}$$

حل 4: اگر تابع $f(x)$ را به صورت $f(x) = \begin{cases} x & x < k \\ 0 & x > 0 \end{cases}$ تعریف شود در اینصورت میتوانیم بنویسیم:

$$f(x) = \begin{cases} x & x < k \\ \frac{k}{2} & x = k \\ 0 & x > k \end{cases}$$

$$B(\omega) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} f(x) \sin \omega x dx = \frac{2}{\pi} \int_0^k x \sin \omega x dx = \frac{2}{\pi} \left[-\frac{x}{\omega} \cos \omega x + \int_0^k \frac{\cos \omega x}{\omega} dx \right] = \frac{2}{\pi} \left[-\frac{x}{\omega} \cos \omega x + \frac{1}{\omega^2} \sin \omega x \right]_0^k$$

$$\rightarrow B(\omega) = \frac{2}{\pi} \left[-\frac{k}{\omega} \cos \omega k + \frac{1}{\omega^2} \sin \omega k \right] = \frac{2}{\pi} \frac{\sin \omega k - \omega k \cos \omega k}{\omega^2} \quad f(x) = \int_0^{\infty} B(\omega) \sin \omega x d\omega \rightarrow$$

$$\begin{cases} x & x < k \\ \frac{k}{2} & x = k \\ 0 & x > k \end{cases} \quad x = k = \int_0^{\infty} \frac{2}{\pi} \frac{\sin \omega k - \omega k \cos \omega k}{\omega^2} \sin \omega x d\omega \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin(\omega k) - \omega k \cos(\omega k)}{\omega^2} \sin(\omega x) d\omega = \begin{cases} \frac{\pi x}{2} & x < k \\ \frac{k\pi}{2} & x = k \\ 0 & x > k \end{cases}$$

5-- اگر لاپلاس تابع $f(x)$ برابر با $F(s)$ باشد اولاً ثابت کنید $\int_0^{\infty} \frac{f(x)}{x} dx = \int_0^{\infty} F(s) ds$ و با استفاده از این رابطه تبدیل فوریه سینوسی

$$f(x) = \frac{\sin ax}{x}, \quad a > 0 \text{ را بدست آورید.}$$

حل 5: از قضیه لاپلاس استفاده میکنیم:

$$Laplas(f(x) = xg(x)) = -\frac{dG(s)}{ds} = F(s) = -G'(s) \quad g(x) = \frac{f(x)}{x} \quad G(s) = \int_0^{\infty} g(x) e^{-sx} dx = \int_0^{\infty} \frac{f(x)}{x} e^{-sx} dx$$

$$G'(s) = \int_0^{\infty} \frac{f(x)}{x} (-x) e^{-sx} dx = -\int_0^{\infty} f(x) e^{-sx} dx = -F(s) \rightarrow \int_s^{\infty} G'(s) ds = \int_s^{\infty} -F(s) ds \rightarrow \int_s^{\infty} F(s) ds = -\int_s^{\infty} G'(s) ds = G(s) - G(\infty)$$

$$G(s) = \int_s^{\infty} F(s) ds \rightarrow G(s) = Laplas(g(x)) = \int_0^{\infty} g(x) e^{-sx} dx = \int_0^{\infty} \frac{f(x)}{x} e^{-sx} dx = \int_s^{\infty} F(s) ds \quad s = 0 \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{f(x)}{x} dx = \int_0^{\infty} F(s) ds$$

لازم به ذکر است که $\lim_{s \rightarrow \infty} G(s) = 0$ میباشد. حال با استفاده از قضیه بالا داریم:

$$F_s(f(x)) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} f(x) \sin \omega x dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} \frac{\sin ax \sin \omega x}{x} dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} \frac{g(x)}{x} dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} G(s) ds \quad G(s) = Laplas(\sin ax \sin \omega x)$$

$$\sin ax \sin \omega x = \frac{1}{2} \cos(\omega - a)x - \frac{1}{2} \cos(\omega + a)x \rightarrow G(s) = Laplas(\sin ax \sin \omega x) =$$

$$\frac{1}{2} Laplas[\cos(\omega - a)x] - \frac{1}{2} Laplas[\cos(\omega + a)x] = \frac{1}{2} \frac{s}{s^2 + (\omega - a)^2} - \frac{1}{2} \frac{s}{s^2 + (\omega + a)^2}$$

$$F_s(f(x)) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} f(x) \sin \omega x dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} G(s) ds = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} \frac{1}{2} \left[\frac{s}{s^2 + (\omega - a)^2} - \frac{s}{s^2 + (\omega + a)^2} \right] ds =$$

$$\sqrt{\frac{2}{\pi}} \left\{ \frac{1}{4} \ln[s^2 + (\omega - a)^2] - \frac{1}{4} \ln[s^2 + (\omega + a)^2] \right\}_0^{\infty} = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \left[\frac{1}{4} \ln \frac{s^2 + (\omega - a)^2}{s^2 + (\omega + a)^2} \right]_0^{\infty} = \frac{1}{2} \ln \frac{\omega + a}{\omega - a}$$

6- تبدیل فوریه سینوسی توابع $f(x) = \frac{x}{x^2 + a^2}$, $a > 0$ و $f(x) = \frac{e^{-ax}}{x}$, $a > 0$ تبدیل فوریه کسینوسی توابع $f(x) = xe^{-x} \sin x$

$$f(x) = \frac{e^{-x} \sin x}{x} \text{ و } f(x) \text{ را بدست آورید.}$$

حل 6-الف: طبق تعریف داریم:

$$F_s(f(x)) = F_s\left(\frac{x}{x^2 + a^2}\right) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty \frac{x}{x^2 + a^2} \sin \omega x dx$$

قبلا اثبات کردیم که انتگرال سینوسی $g(x) = e^{-ax}$ برابر بود با $B(\omega) = \frac{2\omega}{\pi(\omega^2 + a^2)}$ یعنی:

$$g(x) = e^{-ax} = \int_0^\infty B(\omega) \sin \omega x d\omega = \int_0^\infty \frac{2\omega}{\pi(\omega^2 + a^2)} \sin \omega x d\omega \rightarrow \int_0^\infty \frac{\omega}{\omega^2 + a^2} \sin \omega x d\omega = \frac{\pi}{2} e^{-ax}$$

انتگرال $\int_0^\infty \frac{x}{x^2 + a^2} \sin \omega x dx$ همان $\int_0^\infty \frac{\omega}{\omega^2 + a^2} \sin \omega x d\omega$ که متغیر انتگرال از x به ω تغییر کرده پس:

$$\int_0^\infty \frac{x}{x^2 + a^2} \sin \omega x dx = \frac{\pi}{2} e^{-a\omega} \rightarrow F_s(f(x)) = F_s\left(\frac{x}{x^2 + a^2}\right) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty \frac{x}{x^2 + a^2} \sin \omega x dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{\pi}{2} e^{-a\omega} = \sqrt{\frac{\pi}{2}} e^{-a\omega}$$

حل 6-ب:

$$F_s(f(x)) = F_s\left(\frac{e^{-ax}}{x}\right) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty \frac{e^{-ax}}{x} \sin \omega x dx \rightarrow \frac{dF_s(f(x))}{d\omega} = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty x \frac{e^{-ax}}{x} \cos \omega x dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty e^{-ax} \cos \omega x dx$$

میدانیم برای $g(x) = e^{-ax}$ انتگرال کسینوسی برابر است با $A(\omega) = \frac{2}{\pi} \int_0^\infty e^{-ax} \cos \omega x dx = \frac{2a}{\pi(\omega^2 + a^2)}$ در نتیجه:

$$A(\omega) = \frac{2}{\pi} \int_0^\infty e^{-ax} \cos \omega x dx = \frac{2a}{\pi(\omega^2 + a^2)} \rightarrow \int_0^\infty e^{-ax} \cos \omega x dx = \frac{a}{\omega^2 + a^2}$$

بنابراین داریم:

$$\frac{dF_s(f(x))}{d\omega} = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty x \frac{e^{-ax}}{x} \cos \omega x dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty e^{-ax} \cos \omega x dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{a}{\omega^2 + a^2} \rightarrow F_s(f(x)) = \int \sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{a}{\omega^2 + a^2} = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \tan^{-1} \frac{\omega}{a}$$

حل 6-پ: تبدیل فوریه کسینوسی توابع $f(x) = xe^{-x} \sin x$ برابر است با:

$$F_c(xe^{-x} \sin x) = F_c(\omega) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty xe^{-x} \sin x \cos \omega x dx = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^\infty xg(x)e^{-x} dx = -\sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{d}{ds} \int_0^\infty g(x)e^{-sx} dx (s=1) =$$

$$-\sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{dG(s)}{ds} (s=1) \quad G(s) = \text{Laplas}(\sin x \cos \omega x) = \text{Laplas}\left[\frac{1}{2} \sin(\omega+1)x - \sin(\omega-1)x\right] =$$

$$\frac{1}{2} \left(\frac{\omega+1}{s^2 + (\omega+1)^2} - \frac{\omega-1}{s^2 + (\omega-1)^2} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{-2s(\omega+1)}{[s^2 + (\omega+1)^2]^2} - \frac{-2s(\omega-1)}{[s^2 + (\omega-1)^2]^2} \right)$$

$$F_c(\omega) = -\sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{dG(s)}{ds} (s=1) = -\sqrt{\frac{2}{\pi}} \frac{1}{2} \left(\frac{-2(\omega+1)}{[1^2 + (\omega+1)^2]^2} - \frac{-2(\omega-1)}{[1^2 + (\omega-1)^2]^2} \right) =$$

$$-\sqrt{\frac{2}{\pi}} \left(\frac{-(\omega+1)}{[\omega^2 + 2\omega + 2]^2} + \frac{(\omega-1)}{[\omega^2 - 2\omega + 2]^2} \right)$$

حل 6-ت: تبدیل فوریه کسینوسی تابع $f(x) = \frac{e^{-x} \sin x}{x}$ برابر است با:

$$\begin{aligned} F_c \left(\frac{e^{-x} \sin x}{x} \right) &= F_c(\omega) = \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} \frac{e^{-x} \sin x}{x} \cos \omega x dx \rightarrow \frac{dF_c(\omega)}{d\omega} = -\sqrt{\frac{2}{\pi}} \int_0^{\infty} e^{-x} \sin x \sin \omega x dx = -\sqrt{\frac{2}{\pi}} \text{Laplas}(\sin x \sin \omega x)_{(s=1)} \\ &= -\sqrt{\frac{2}{\pi}} \text{Laplas} \left[\frac{1}{2} \cos(\omega-1)x - \cos(\omega+1)x \right] = -\frac{1}{2} \sqrt{\frac{2}{\pi}} \left[\frac{s}{s^2 + (\omega-1)^2} - \frac{s}{s^2 + (\omega+1)^2} \right]_{(s=1)} \\ &= -\frac{1}{2} \sqrt{\frac{2}{\pi}} \left[\frac{1}{1^2 + (\omega-1)^2} - \frac{1}{1^2 + (\omega+1)^2} \right] = \frac{dF_c(\omega)}{d\omega} \rightarrow F_c(\omega) = -\frac{1}{2} \sqrt{\frac{2}{\pi}} \int \frac{1}{1^2 + (\omega-1)^2} - \frac{1}{1^2 + (\omega+1)^2} = \\ &= -\frac{1}{2} \sqrt{\frac{2}{\pi}} [\tan^{-1}(\omega-1) - \tan^{-1}(\omega+1)] \end{aligned}$$

با استفاده از رابطه $\tan^{-1} \alpha - \tan^{-1} \beta = \tan^{-1} \frac{\alpha - \beta}{1 + \alpha\beta}$ داریم:

$$\begin{aligned} F_c \left(\frac{e^{-x} \sin x}{x} \right) &= F_c(\omega) = -\frac{1}{2} \sqrt{\frac{2}{\pi}} [\tan^{-1}(\omega-1) - \tan^{-1}(\omega+1)] = -\frac{1}{2} \sqrt{\frac{2}{\pi}} \tan^{-1} \frac{(\omega-1) - (\omega+1)}{1 + (\omega-1)(\omega+1)} \\ F_c \left(\frac{e^{-x} \sin x}{x} \right) &= \frac{1}{2} \sqrt{\frac{2}{\pi}} \tan^{-1} \frac{2}{\omega^2} \end{aligned}$$

7- یک سیستم خطی با معادله دیفرانسیل $y''' + 8y'' + 37y' + 50y = 9x' + 35x$ داده شده است:

الف) با استفاده از تبدیل فوریه پاسخ این معادله را برای ورودی $x(t) = 2\cos(5t + 150^\circ)$ بدست آورید.

ب) با استفاده از تبدیل لاپلاس پاسخ ضربه این سیستم را بدست آورید. راهنمایی: $x^3 + 8x^2 + 37x + 50 = (x+2)(x^2 + 6x + 25)$

حل 7-الف: از طرفین معادله دیفرانسیل تبدیل فوریه میگیریم:

$$[(j\omega)^3 + 8(j\omega)^2 + 37(j\omega) + 50]Y(\omega) = [9j\omega + 35]X(\omega) \rightarrow H(\omega) = \frac{Y(\omega)}{X(\omega)} = \frac{9j\omega + 35}{(j\omega)^3 + 8(j\omega)^2 + 37(j\omega) + 50}$$

برای فرکانس ورودی $\omega = 5$ تابع تبدیل را بدست می آوریم:

$$H(5) = \frac{45j + 35}{-125j - 200 + 185j + 50} = \frac{45j + 35}{-150 + 60j} = \frac{7 + 9j}{-30 + 12j} = \frac{11.4 \angle 52.1^\circ}{32.3 \angle 158.2^\circ} = 0.35 \angle -106.1$$

حال دامنه خروجی را با ضرب کردن اندازه تابع تبدیل در دامنه ورودی و فاز خروجی را با جمع کردن فاز ورودی با فاز تابع تبدیل بدست می آوریم:

$$H(5) = 0.35 \angle -106.1 \quad x(t) = 2\cos(5t + 150^\circ) \rightarrow y(t) = 0.7\cos(5t + 43.9^\circ)$$

حل 7-ب: با جایگزینی $s = j\omega$ در قسمت قبل تابع تبدیل در حوزه لاپلاس برابر است با:

$$H(S) = \frac{Y(S)}{X(S)} = \frac{9s + 35}{s^3 + 8s^2 + 37s + 50} = \frac{9s + 3}{(s+2)(s^2 + 6s + 25)}$$

پاسخ ضربه یعنی $x(t) = \delta(t)$ و $X(s) = 1$ در نتیجه داریم:

$$Y(s) = H(s) = \frac{9s+3}{(s+2)(s^2+6s+25)} = \frac{1}{s+2} - \frac{s-5}{s^2+6s+25} = \frac{1}{s+2} - \left[\frac{s+3}{(s+3)^2+16} - \frac{8}{(s+3)^2+16} \right]$$

$$Y(s) = \frac{1}{s+2} + \frac{8}{(s+3)^2+16} - \frac{s+3}{(s+3)^2+16}$$

حال با توجه به اینکه تبدیل لاپلاس $e^{-at}u_{-1}(t)$ برابر است با $\frac{1}{s+a}$ ، تبدیل لاپلاس $A \cos \omega_0 t u_{-1}(t)$ برابر است با $\frac{As}{s^2 + \omega_0^2}$ و تبدیل

لاپلاس $A \sin \omega_0 t u_{-1}(t)$ برابر است با $\frac{A\omega_0}{s^2 + \omega_0^2}$ و با استفاده از تبدیل لاپلاس $f(t)e^{-\alpha t}$ که برابر است با $F(s + \alpha)$ لاپلاس معکوس

عبارت بالا برابر است با:

$$y(t) = [e^{-2t} + 2e^{-3t} \sin 4t - e^{-3t} \cos 4t]u_{-1}(t)$$

$$\int_0^{\infty} [-\ln(4+\omega^2)(1+\omega^2) \cos \omega x + \tan^{-1} \frac{3\omega}{2-\omega^2} \sin \omega x] d\omega = \begin{cases} \frac{2\pi e^{2x}}{x} & x < 0 \\ \frac{\pi e^{-x}}{x} & x > 0 \end{cases} \quad \text{8- ثابت کنید:}$$

$$\text{حل (8): فرض کنید} \quad f(x) = \begin{cases} \frac{e^{2x}}{x} & x < 0 \\ \frac{e^{-x}}{x} & x > 0 \end{cases} \quad \text{در اینصورت داریم:}$$

$$A(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \cos \omega x dx \rightarrow \frac{dA(\omega)}{d\omega} = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} -xf(x) \sin \omega x dx = -\frac{1}{\pi} \left[\int_{-\infty}^0 e^{2x} \sin \omega x dx + \int_0^{\infty} e^{-x} \sin \omega x dx \right] =$$

$$-\frac{1}{\pi} \left[\int_{-\infty}^0 e^{2x} \frac{1}{2j} (e^{j\omega x} - e^{-j\omega x}) dx + \int_0^{\infty} e^{-x} \frac{1}{2j} (e^{j\omega x} - e^{-j\omega x}) dx \right] = -\frac{1}{2\pi j} \left[\int_{-\infty}^0 (e^{x(2+j\omega)} - e^{x(2-j\omega)}) dx \right.$$

$$\left. + \int_0^{\infty} (e^{-x(1-j\omega)} - e^{-x(1+j\omega)}) dx \right] = -\frac{1}{2\pi j} \left[\left(\frac{1}{2+j\omega} e^{x(2+j\omega)} - \frac{1}{2-j\omega} e^{x(2-j\omega)} \right) \Big|_{-\infty}^0 + \left(-\frac{1}{1-j\omega} e^{-x(1-j\omega)} + \frac{1}{1+j\omega} e^{-x(1+j\omega)} \right) \Big|_0^{\infty} \right]$$

$$= -\frac{1}{2\pi j} \left[\frac{1}{2+j\omega} - \frac{1}{2-j\omega} + \frac{1}{1-j\omega} - \frac{1}{1+j\omega} \right] = -\frac{1}{2\pi j} \left[\frac{2j\omega}{4+\omega^2} + \frac{2j\omega}{1+\omega^2} \right] = -\frac{1}{\pi} \left[\frac{\omega}{4+\omega^2} + \frac{\omega}{1+\omega^2} \right] \rightarrow$$

$$\frac{dA(\omega)}{d\omega} = -\frac{1}{\pi} \left[\frac{\omega}{4+\omega^2} + \frac{\omega}{1+\omega^2} \right] \rightarrow A(\omega) = -\frac{1}{\pi} \left[\frac{1}{2} \ln(4+\omega^2) + \frac{1}{2} \ln(1+\omega^2) \right] = -\frac{1}{2\pi} \ln(4+\omega^2)(1+\omega^2)$$

$$B(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} f(x) \sin \omega x dx \rightarrow \frac{dB(\omega)}{d\omega} = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} xf(x) \cos \omega x dx = \frac{1}{\pi} \left[\int_{-\infty}^0 e^{2x} \cos \omega x dx + \int_0^{\infty} e^{-x} \cos \omega x dx \right] =$$

$$\frac{1}{\pi} \left[\int_{-\infty}^0 e^{2x} \frac{1}{2} (e^{j\omega x} + e^{-j\omega x}) dx + \int_0^{\infty} e^{-x} \frac{1}{2} (e^{j\omega x} + e^{-j\omega x}) dx \right] = \frac{1}{2\pi} \left[\int_{-\infty}^0 (e^{x(2+j\omega)} + e^{x(2-j\omega)}) dx \right.$$

$$\left. + \int_0^{\infty} (e^{-x(1-j\omega)} + e^{-x(1+j\omega)}) dx \right] = \frac{1}{2\pi j} \left[\left(\frac{1}{2+j\omega} e^{x(2+j\omega)} + \frac{1}{2-j\omega} e^{x(2-j\omega)} \right) \Big|_{-\infty}^0 + \left(-\frac{1}{1-j\omega} e^{-x(1-j\omega)} - \frac{1}{1+j\omega} e^{-x(1+j\omega)} \right) \Big|_0^{\infty} \right]$$

$$= \frac{1}{2\pi} \left[\frac{1}{2+j\omega} + \frac{1}{2-j\omega} + \frac{1}{1-j\omega} + \frac{1}{1+j\omega} \right] = \frac{1}{2\pi} \left[\frac{4}{4+\omega^2} + \frac{2}{1+\omega^2} \right] = \frac{1}{\pi} \left[\frac{2}{4+\omega^2} + \frac{1}{1+\omega^2} \right] \rightarrow$$

$$\frac{dB(\omega)}{d\omega} = \frac{1}{\pi} \left[\frac{2}{4+\omega^2} + \frac{1}{1+\omega^2} \right] \rightarrow B(\omega) = \frac{1}{\pi} \left[\tan^{-1} \frac{\omega}{2} + \tan^{-1} \omega \right] = \frac{1}{\pi} \tan^{-1} \frac{3\omega}{2-\omega^2}$$

$$f(x) = \int_0^\infty [A(\omega) \cos \omega x + B(\omega) \sin \omega x] d\omega = \int_0^\infty \left[-\frac{1}{2\pi} \ln(4+\omega^2)(1+\omega^2) \cos \omega x + \frac{1}{\pi} \tan^{-1} \frac{3\omega}{2-\omega^2} \sin \omega x \right] d\omega \rightarrow$$

$$\begin{cases} \frac{e^{2x}}{x} & x < 0 \\ \frac{e^{-x}}{x} & x > 0 \end{cases} = \int_0^\infty \left[-\frac{1}{2\pi} \ln(4+\omega^2)(1+\omega^2) \cos \omega x + \frac{1}{\pi} \tan^{-1} \frac{3\omega}{2-\omega^2} \sin \omega x \right] d\omega \rightarrow$$

$$\int_0^\infty \left[-\ln(4+\omega^2)(1+\omega^2) \cos \omega x + \tan^{-1} \frac{3\omega}{2-\omega^2} \sin \omega x \right] d\omega = \begin{cases} \frac{2\pi e^{2x}}{x} & x < 0 \\ \frac{\pi e^{-x}}{x} & x > 0 \end{cases}$$

9- پاسخ معادله $\begin{cases} \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} - \frac{\partial u(x,t)}{\partial t} = \delta(t-x) \\ u(0,t) = e^t - 1 \quad u(x,0) = 0 \quad \lim_{x \rightarrow \infty} u(x,t) = 0 \end{cases}$ را با استفاده از تبدیل لاپلاس بدست آورید.

حل (9): از طرفین در حوزه زمان لاپلاس میگیریم:

$$\frac{d^2 U(x,s)}{dx^2} - [sU(x,s) - u(x,0)] = e^{-sx} \rightarrow \frac{d^2 U(x,s)}{dx^2} - [sU(x,s) - 0] = e^{-sx} \rightarrow$$

$$\frac{d^2 U(x,s)}{dx^2} - sU(x,s) = e^{-sx}$$

این معادله یک پاسخ هموژن به صورت $U_h(x,s) = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$ مییابد که $\lambda_1 = \sqrt{s}$ $\lambda_2 = -\sqrt{s}$ اما $\lambda^2 - s = 0 \rightarrow$ اما پاسخ خصوصی از جنس طرف دوم است که بصورت $U_p(x,s) = Ce^{-sx}$ با جایگزینی در معادله داریم:

$$s^2 Ce^{-sx} - sCe^{-sx} = e^{-sx} \rightarrow Ce^{-sx}(s^2 - s) = e^{-sx} \rightarrow C = \frac{1}{s^2 - s} \rightarrow U_p(x,s) = \frac{1}{s^2 - s} e^{-sx}$$

$$U(x,s) = U_h(x,s) + U_p(x,s) = Ae^{\sqrt{s}x} + Be^{-\sqrt{s}x} + \frac{1}{s^2 - s} e^{-sx} \quad u(0,t) = e^t - 1 \rightarrow U(0,s) = \frac{1}{s-1} - \frac{1}{s} =$$

$$\frac{1}{s^2 - s} \quad u(0,s) = A + B + \frac{1}{s^2 - s} = \frac{1}{s^2 - s} \rightarrow A + B = 0 \quad \lim_{x \rightarrow \infty} u(x,t) = 0 \rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} U(x,s) = 0 \rightarrow$$

$$A = 0 \rightarrow B = 0 \rightarrow U(x,s) = \frac{1}{s^2 - s} e^{-sx} = \left(\frac{1}{s-1} - \frac{1}{s} \right) e^{-sx} \rightarrow u(x,t) = (e^{(t-x)} - 1)u_{-1}(t-x)$$

10- با استفاده از روش جداسازی متغیرها پاسخ معادله لاپلاس زیر را با شروط مرزی داده شده بدست آورید:

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0 \quad u(0,y) = u_x(a,y) = 0 \quad u(x,0) = 40 \quad \lim_{y \rightarrow \infty} u(x,y) = 0 \quad 0 < x < a \quad y > 0$$

حل (10): تابع را به صورت $u = A(x)B(y)$ در نظر میگیریم با جایگزینی در معادله دیفرانسیل داریم:

$$B(y) \frac{d^2 A(x)}{dx^2} + A(x) \frac{d^2 B(y)}{dy^2} = 0 \rightarrow \frac{1}{A(x)} \frac{d^2 A(x)}{dx^2} + \frac{1}{B(y)} \frac{d^2 B(y)}{dy^2} = 0$$

با توجه به اینکه جمله اول فقط تابع x و جمله دوم فقط تابع y است تنها امکان برقراری معادله با توجه به شروط مرزی داده شده به صورت زیر است:

$$\frac{1}{A(x)} \frac{d^2 A(x)}{dx^2} = -\frac{1}{B(y)} \frac{d^2 B(y)}{dy^2} = -k^2 \rightarrow A(x) = a \sin kx + b \cos kx \quad B(y) = ce^{-ky} + de^{ky} \rightarrow$$

$$u = A(x)B(y) = (a \sin kx + b \cos kx)(ce^{-ky} + de^{ky}) \quad u(0, y) = 0 \rightarrow b = 0$$

$$u(x, \infty) = 0 \rightarrow d = 0 \rightarrow u = E \sin kx e^{-ky} \quad u_x(a, y) = 0 \rightarrow \cos ka = 0 \rightarrow ka = (n + \frac{1}{2})\pi \rightarrow$$

$$k = (n + \frac{1}{2}) \frac{\pi}{a} \rightarrow u(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} E_n \sin(n + \frac{1}{2}) \frac{\pi}{a} x e^{-(n + \frac{1}{2}) \frac{\pi}{a} y} \quad u(x, 0) = 40 = \sum_{n=1}^{\infty} E_n \sin(n + \frac{1}{2}) \frac{\pi}{a} x$$

بنابراین ضریب E_n ضریب سینوسی بسط سری فوریه عدد 40 با پیوند $T = 4a$ میباشد بنابراین داریم:

$$E_m = \frac{1}{a} \int_0^{2a} 40 \sin(n + \frac{1}{2}) \frac{\pi x}{a} = \frac{40}{a} \left[-\frac{a}{\pi(n + \frac{1}{2})} \cos(n + \frac{1}{2}) \frac{\pi x}{a} \right]_0^{2a} = \frac{160}{\pi(2n + 1)} \rightarrow$$

$$u(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{160}{\pi(2n + 1)} \sin(n + \frac{1}{2}) \frac{\pi}{a} x e^{-(n + \frac{1}{2}) \frac{\pi}{a} y}$$

11- با استفاده از تبدیل فوریه پاسخ معادله دیفرانسیل زیر را بدست آورید.

$$y''' + 6y'' + 11y' + 6y = 12e^{-4t} u_{-1}(t)$$

$$x^3 + 6x^2 + 11x + 6 = (x + 1)(x + 2)(x + 3) \text{ راهنمایی:}$$

$$\text{11-ب) با استفاده از قانون پارسوال حاصل انتگرال} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{(x^2 + 1)(x^2 + 4)(x^2 + 9)(x^2 + 16)} \text{ را بدست آورید.}$$

حل 11-الف: از طرفین تبدیل فوریه میگیریم:

$$[(j\omega)^3 + 6(j\omega)^2 + 11(j\omega) + 6]Y(\omega) = \frac{12}{j\omega + 4} \rightarrow (j\omega + 1)(j\omega + 2)(j\omega + 3)Y(\omega) = \frac{12}{j\omega + 4}$$

$$Y(\omega) = \frac{12}{(j\omega + 1)(j\omega + 2)(j\omega + 3)(j\omega + 4)} = \frac{A}{j\omega + 1} + \frac{B}{j\omega + 2} + \frac{C}{j\omega + 3} + \frac{D}{j\omega + 4}$$

$$A = Y(\omega)(j\omega + 1)_{(j\omega = -1)} = \frac{12}{(-1 + 2)(-1 + 3)(-1 + 4)} = 2 \quad B = Y(\omega)(j\omega + 2)_{(j\omega = -2)} = \frac{12}{(-2 + 1)(-2 + 3)(-2 + 4)} = -6$$

$$C = Y(\omega)(j\omega + 3)_{(j\omega = -3)} = \frac{12}{(-3 + 1)(-3 + 2)(-3 + 4)} = 6 \quad D = Y(\omega)(j\omega + 4)_{(j\omega = -4)} = \frac{12}{(-4 + 1)(-4 + 2)(-4 + 3)} = -2$$

$$Y(\omega) = \frac{2}{j\omega + 1} + \frac{-6}{j\omega + 2} + \frac{6}{j\omega + 3} + \frac{-2}{j\omega + 4} \rightarrow y(t) = (2e^{-t} - 6e^{-2t} + 6e^{-3t} - 2e^{-4t})u_{-1}(t)$$

حل 11-الف: حال داریم:

$$|Y(\omega)| = \frac{12}{\sqrt{1+\omega^2}\sqrt{4+\omega^2}\sqrt{9+\omega^2}\sqrt{16+\omega^2}} \quad \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |Y(\omega)|^2 d\omega = \int_{-\infty}^{\infty} y^2(t) dt \rightarrow$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{144 d\omega}{(1+\omega^2)(4+\omega^2)(9+\omega^2)(16+\omega^2)} = 2\pi \int_{-\infty}^{\infty} y^2(t) dt \rightarrow$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{d\omega}{(1+\omega^2)(4+\omega^2)(9+\omega^2)(16+\omega^2)} = \frac{\pi}{72} \int_0^{\infty} (2e^{-t} - 6e^{-2t} + 6e^{-3t} - 2e^{-4t})^2 dt \rightarrow$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{d\omega}{(1+\omega^2)(4+\omega^2)(9+\omega^2)(16+\omega^2)} =$$

$$\frac{\pi}{72} \int_0^{\infty} (4e^{-2t} + 36e^{-4t} + 36e^{-6t} + 4e^{-8t} - 24e^{-3t} + 24e^{-4t} - 8e^{-5t} - 72e^{-5t} + 24e^{-6t} - 24e^{-7t}) dt =$$

$$\frac{\pi}{72} \int_0^{\infty} (4e^{-2t} - 24e^{-3t} + 60e^{-4t} - 80e^{-5t} + 60e^{-6t} - 24e^{-7t} + 4e^{-8t}) dt =$$

$$\frac{\pi}{72} [-2e^{-2t} + 8e^{-3t} - 15e^{-4t} + 16e^{-5t} - 10e^{-6t} + \frac{24}{7}e^{-7t} - \frac{1}{2}e^{-8t}]_0^{\infty} = \frac{\pi}{72} (2 - 8 + 15 - 16 + 10 - \frac{24}{7} + \frac{1}{2}) = \frac{\pi}{1008}$$

12- با استفاده از انتگرال فوریه $f(x) = \begin{cases} x & |x| < a \\ 0 & |x| > a \end{cases}$ و $f(x) = e^{-x}$ ($x > 0$) حاصل انتگرالها زیر را بدست آورید:

$$I_3 = \int_0^{\infty} \frac{\cos \omega x + \omega \sin \omega x}{1 + \omega^2} d\omega \quad (\text{پ})$$

$$I_2 = \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega^n}{\omega} d\omega \quad (\text{ب})$$

$$I_1 = \int_0^{\infty} \frac{\sin^3 \omega}{\omega} d\omega \quad \text{الف}$$

حل 12-الف): تابع زوج است پس فقط $A(\omega)$ داریم که برابر است با:

$$A(\omega) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} f(x) \cos \omega x dx = \frac{2}{\pi} \int_0^a (1) \cos \omega x dx = \frac{2}{\pi \omega} \sin \omega a$$

حال میتوانیم بنویسیم:

$$f(x) = \int_0^{\infty} A(\omega) \cos \omega x d\omega = \int_0^{\infty} \frac{2}{\pi \omega} \sin \omega a \cos \omega x d\omega \rightarrow \frac{\pi}{2} f(0) = \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega a}{\omega} d\omega \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega a}{\omega} d\omega = \frac{\pi}{2}$$

ملاحظه میشود پاسخ به a بستگی ندارد. حال انتگرال خواسته شده را به صورت زیر مینویسیم:

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin^3 \omega}{\omega} d\omega = \int_0^{\infty} \frac{0.25(3\sin \omega - \sin 3\omega)}{\omega} d\omega = \frac{3}{4} \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega}{\omega} d\omega - \frac{1}{4} \int_0^{\infty} \frac{\sin 3\omega}{\omega} d\omega = \frac{3}{4} \frac{\pi}{2} - \frac{1}{4} \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{4}$$

حل 12-ب): از قسمت الف داشتیم $A(\omega) = \frac{2}{\pi \omega} \sin \omega a$ بنابراین داریم:

$$f(x) = \begin{cases} 1 & |x| < a \\ 0 & |x| > a \end{cases} = \int_0^{\infty} A(\omega) \cos \omega x d\omega \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{2 \sin \omega a}{\pi \omega} \cos \omega x d\omega \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega a}{\omega} \cos \omega x d\omega = \begin{cases} \frac{\pi}{2} & |x| < a \\ 0 & |x| > a \end{cases}$$

حال به ازای $x=0$ سمت راست $\frac{\pi}{2}$ و سمت چپ تبدیل به $\int_0^{\infty} \frac{\sin \omega a}{\omega} d\omega$ میشود بنابراین داریم:

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin \omega a}{\omega} d\omega = \frac{\pi}{2}$$

با تغییر متغیر $\omega a = t^n$ را در عبارت بدست آمده داریم:

$$\omega a = t^n \rightarrow a d\omega = n t^{n-1} dt, \quad \omega = \frac{t^n}{a}, \quad d\omega = \frac{n t^{n-1} dt}{a} \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin t^n}{t^n} \frac{n t^{n-1} dt}{a} = \frac{\pi}{2} \rightarrow$$

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin t^n}{t^n} n t^{n-1} dt = \frac{\pi}{2} \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin t^n}{t} dt = \frac{\pi}{2n}$$

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin \omega^n}{\omega} d\omega = \frac{\pi}{2n} \quad \text{که کافیت به جای } t \text{ قرار دهیم } \omega \text{ یعنی}$$

حل 12-پ): برای e^{-x} انتگرالهای سینوسی و کسینوسی را بدست می آوریم (چون تابع برای مقادیر منفی صفر است پس به جای از $-\infty$ تا ∞ از 0 تا ∞ انتگرال میگیریم)

$$A(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-x} \cos \omega x dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-x} \frac{1}{2} (e^{j\omega x} + e^{-j\omega x}) dx = \frac{1}{2\pi} \int_0^{\infty} (e^{-(1-j\omega)x} + e^{-(1+j\omega)x}) dx$$

$$\frac{1}{2\pi} \left[-\frac{1}{1-j\omega} (e^{-(1-j\omega)x}) - \frac{1}{1+j\omega} (e^{-(1+j\omega)x}) \right]_0^{\infty} = \frac{1}{\pi(1+\omega^2)}$$

$$B(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-x} \sin \omega x dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-x} \frac{1}{2j} (e^{j\omega x} - e^{-j\omega x}) dx = \frac{1}{2\pi j} \int_0^{\infty} (e^{-(1-j\omega)x} - e^{-(1+j\omega)x}) dx$$

$$\frac{1}{2\pi} \left[-\frac{1}{1-j\omega} (e^{-(1-j\omega)x}) + \frac{1}{1+j\omega} (e^{-(1+j\omega)x}) \right]_0^{\infty} = \frac{\omega}{\pi(1+\omega^2)}$$

بنابراین داریم:

$$f(x) = \int_0^{\infty} [A(\omega) \cos \omega x + B(\omega) \sin \omega x] d\omega \rightarrow e^{-x} = \int_0^{\infty} \left[\frac{1}{\pi(1+\omega^2)} \cos \omega x + \frac{\omega}{\pi(1+\omega^2)} \sin \omega x \right] d\omega \rightarrow$$

$$I_3 = \int_0^{\infty} \frac{\cos \omega x + \omega \sin \omega x}{1+\omega^2} d\omega = \pi e^{-x}$$

$$\text{13-معادله انتگرالی} \quad \int_0^{\infty} Y(x) \sin xt dx = \begin{cases} 1 & 0 \leq t < 1 \\ 2 & 1 \leq t < 2 \\ 0 & t > 2 \end{cases}$$

حل کنید $Y(x)$ را برای

حل (13): اگر سمت راست را تابع $f(t)$ بگیریم در اینصورت بسط فوری سینوسی آن عبارتست از:

$$B(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} f(t) \sin \omega t dt = \frac{1}{\pi} \left[\int_0^1 \sin \omega t dt + \int_1^2 2 \sin \omega t dt \right] = \frac{1}{\pi} \left\{ \left[-\frac{1}{\omega} \cos \omega t \right]_0^1 + \left[-\frac{2}{\omega} \cos \omega t \right]_1^2 \right\} \rightarrow$$

$$B(\omega) = \frac{1}{\pi} \left\{ \left[\frac{1}{\omega} - \frac{1}{\omega} \cos \omega \right] + \left[\frac{2}{\omega} \cos \omega - \frac{2}{\omega} \cos 2\omega \right] \right\} = \frac{1}{\omega\pi} [1 + \cos \omega - 2 \cos 2\omega] \rightarrow$$

$$f(t) = \int_0^{\infty} B(\omega) \sin \omega t d\omega \rightarrow f(t) = \int_0^{\pi} \frac{1}{\omega\pi} [1 + \cos \omega - 2 \cos 2\omega] \sin \omega t d\omega = \begin{cases} 1 & 0 \leq t < 1 \\ 2 & 1 \leq t < 2 \\ 0 & t > 2 \end{cases}$$

اگر در انتگرال بالا بجای ω قرار دهیم x خواهیم داشت:

$$\int_0^{\pi} \frac{1}{x\pi} [1 + \cos x - 2 \cos 2x] \sin xt dx = \begin{cases} 1 & 0 \leq t < 1 \\ 2 & 1 \leq t < 2 \\ 0 & t > 2 \end{cases}$$

در نتیجه خواهیم داشت:

$$Y(x) = \frac{1}{x\pi} [1 + \cos x - 2 \cos 2x]$$

14-معادلات زیر را با استفاده از تبدیل لاپلاس حل کنید

$$a) \begin{cases} \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} = \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial t^2} + x & x > 0 \\ u(0,t) = 0 & t > 0 \\ u(1,t) = 1 - 0.5t^2 & u(x,0) = x \quad u_t(x,0) = 0 \end{cases} \quad b) \begin{cases} \frac{\partial^2 u(x,t)}{\partial x^2} - \frac{\partial u(x,t)}{\partial t} = \delta(t-x) & x > 0 \\ u(0,t) = e^t - 1 & t > 0 \\ \lim_{x \rightarrow \infty} u(x,t) = 0 \end{cases}$$

حل a: از طرفین رابطه در حوزه زمان لاپلاس میگیریم که خواهیم داشت:

$$u_{xx} = u_{tt} + x \rightarrow \frac{d^2 U(x,S)}{dx^2} = S^2 U(x,S) - su(x,0) - u_t(x,0) + \frac{x}{S} \rightarrow \frac{d^2 U(x,S)}{dx^2} = S^2 U(x,S) - Sx - 0 + \frac{x}{S} \\ \rightarrow \frac{d^2 U(x,S)}{dx^2} - S^2 U(x,S) = x(\frac{1}{S} - S)$$

حال از شرایط مرزی لاپلاس میگیریم:

$$u(0,t) = 0 \rightarrow U(0,S) = 0 \quad u(1,t) = 1 - 0.5t^2 \rightarrow U(1,S) = \frac{1}{S} - \frac{1}{S^3}$$

معادله دیفرانسیل بدست آمده $\frac{d^2 U(x,S)}{dx^2} - S^2 U(x,S) = x(\frac{1}{S} - S)$ دارای جوابهای هموژن و خصوصی است که جواب هموژن آن برابر است با:

$$\lambda^2 - S^2 = 0 \rightarrow \lambda_1 = S \quad \lambda_2 = -S \quad U_h(x,S) = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x} = Ae^{Sx} + Be^{-Sx}$$

اما پاسخ خصوصی باید از جنس طرف دوم باشد. چون طرف دوم تابع خطی از x است بنابراین پاسخ خصوصی را به صورت $U_p(x,S) = Kx$

مینویسیم (دقت کنید که فاکتور $(\frac{1}{S} - S)$ نسبت به x ثابت است و بعنوان یک ضریب عمل میکند) که با جایگزینی در معادله دیفرانسیل بدست

آمده داریم:

$$\frac{d^2 U(x, S)}{dx^2} - S^2 U(x, S) = x\left(\frac{1}{S} - S\right) \rightarrow 0 - S^2 Kx = x\left(\frac{1}{S} - S\right) \rightarrow K = \frac{1}{S} - \frac{1}{S^3} \rightarrow U_p(x, S) = \left(\frac{1}{S} - \frac{1}{S^3}\right)x$$

بنابراین پاسخ کامل معادله دیفرانسیل $\frac{d^2 U(x, S)}{dx^2} - S^2 U(x, S) = x\left(\frac{1}{S} - S\right)$ به صورت زیر است:

$$U(x, S) = U_h(x, S) + U_p(x, S) = Ae^{Sx} + Be^{-Sx} + \left(\frac{1}{S} - \frac{1}{S^3}\right)x$$

حال برای بدست آوردن ضرایب مجهول شرایط اولیه را اعمال میکنیم:

$$U(0, S) = 0 \rightarrow A + B + 0 = 0 \quad U(1, S) = \frac{1}{S} - \frac{1}{S^3} \rightarrow Ae^S + Be^{-S} + \left(\frac{1}{S} - \frac{1}{S^3}\right) = \frac{1}{S} - \frac{1}{S^3} \rightarrow Ae^S + Be^{-S} = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} A + B = 0 \\ Ae^S + Be^{-S} = 0 \end{cases} \rightarrow A = 0 \quad B = 0$$

پاسخ معادله بصورت زیر است:

$$U(x, S) = Ae^{Sx} + Be^{-Sx} + \left(\frac{1}{S} - \frac{1}{S^3}\right)x = \left(\frac{1}{S} - \frac{1}{S^3}\right)x \rightarrow u(x, t) = (1 - 0.5t^2)x$$

حل (b): از طرفین رابطه با استفاده از شرایط مرزی تبدیل لا پلاس میگیریم:

$$\frac{\partial^2 u(x, t)}{\partial x^2} - \frac{\partial u(x, t)}{\partial t} = \delta(t - x) \rightarrow \frac{d^2 U(x, s)}{dx^2} - [sU(x, s) - u(x, 0)] = e^{-sx} \rightarrow \frac{d^2 U(x, s)}{dx^2} - sU(x, s) = e^{-sx}$$

حال یک معادله دیفرانسیل با ضرایب ثابت داریم که دارای پاسخ هموژن و جواب خصوصی به صورت زیر میباشد:

$$\lambda^2 - s = 0 \rightarrow \lambda = \pm\sqrt{s} \rightarrow U_h(x, s) = Ae^{-\sqrt{s}x} + Be^{\sqrt{s}x}$$

پاسخ خصوصی از جنس طرف دوم است یعنی $U_p(x, s) = Ce^{-sx}$ حال با جایگزینی در معادله دیفرانسیل داریم:

$$\frac{d^2 U_p(x, s)}{dx^2} - sU_p(x, s) = e^{-sx} \rightarrow s^2 Ce^{-sx} - sCe^{-sx} = e^{-sx} \rightarrow (s^2 - s)Ce^{-sx} = e^{-sx} \rightarrow C = \frac{1}{s^2 - s} \rightarrow$$

$$U_p(x, s) = Ce^{-sx} = \frac{1}{s^2 - s} e^{-sx}$$

بنابراین پاسخ کامل به صورت زیر است:

$$U(x, s) = Ae^{-\sqrt{s}x} + Be^{\sqrt{s}x} + \frac{1}{s^2 - s} e^{-sx}$$

حال شرایط مرزی را بدست آورده و اعمال میکنیم:

$$u(0, t) = e^t - 1 \rightarrow U(0, s) = \frac{1}{s-1} - \frac{1}{s} = \frac{1}{s^2 - s} \quad \lim_{x \rightarrow \infty} u(x, t) = 0 \rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} U(x, s) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} [Ae^{-\sqrt{s}x} + Be^{\sqrt{s}x} + \frac{1}{s^2 - s} e^{-sx}] = 0 \rightarrow B = 0 \quad U(0, s) = \left(A + \frac{1}{s^2 - s}\right) = \frac{1}{s^2 - s} \rightarrow A = 0 \rightarrow$$

$$U(x, s) = \frac{1}{s^2 - s} e^{-sx} = \left(\frac{1}{s-1} - \frac{1}{s} \right) e^{-sx} \rightarrow u(x, t) = [e^{(t-x)} - 1] u_{-1}(t-x)$$

15- با استفاده از قوانین تبدیل فوری و قضیه پارسوال حاصل انتگرالهای $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin^2 4x}{x^2} dx$ و $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx}{x^4 + 8x^2 + 16}$ را بدست آورید

حل 15): تبدیل فوری $f(t) = e^{-a|t|}$ برابر است با $F(\omega) = \frac{2a}{\omega^2 + a^2}$. حال با استفاده از قضیه پارسوال داریم:

$$\int_{-\infty}^{\infty} f^2(t) dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |F(\omega)|^2 d\omega \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} e^{-2a|t|} dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{4a^2}{(\omega^2 + a^2)^2} d\omega \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{(\omega^2 + a^2)^2} d\omega = \frac{\pi}{a^2} \int_0^{\infty} e^{-2at} dt = \frac{\pi}{2a^3}$$

حال اگر $a = 2$ باشد داریم:

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{(\omega^2 + 4)^2} d\omega = \frac{\pi}{2(2)^3} = \frac{\pi}{16} \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\omega^4 + 8\omega^2 + 16} d\omega = \frac{\pi}{2(2)^3} = \frac{\pi}{16}$$

برای انتگرال دوم با استفاده از اینکه فوری $g(t) = \text{rect}\left(\frac{t}{\tau}\right)$ برابر است با $G(\omega) = \frac{2}{\omega} \sin \frac{\omega\tau}{2}$ و با استفاده از قضیه پارسوال داریم:

$$\int_{-\infty}^{\infty} g^2(t) dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |G(\omega)|^2 d\omega \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \text{rect}^2\left(\frac{t}{\tau}\right) dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{2}{\omega} \sin \frac{\omega\tau}{2}\right)^2 d\omega = \frac{2}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{\omega} \sin \frac{\omega\tau}{2}\right)^2 d\omega$$

حال اگر $\tau = 8$ باشد داریم:

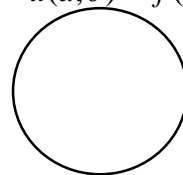
$$\int_{-\infty}^{\infty} \text{rect}^2\left(\frac{t}{8}\right) dt = \frac{2}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{\omega} \sin 4\omega\right)^2 d\omega \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin^2 4\omega}{\omega^2} d\omega = \frac{\pi}{2} \int_{-\infty}^{\infty} \text{rect}^2\left(\frac{t}{8}\right) dt = \frac{\pi}{2} \int_{-4}^4 1^2 dt = 4\pi$$

که همان انتگرال خواسته شده است با جایگزینی ω با x یعنی:

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin^2 4x}{x^2} dx = 4\pi$$

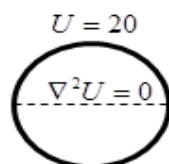
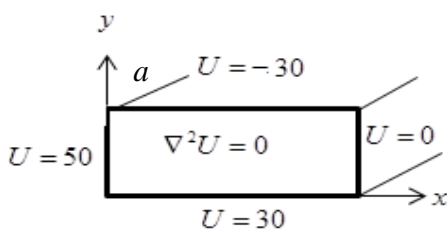
16- پاسخ معادله لاپلاس را در فضاهای داده شده زیر بدست آورید

$$u(a, \theta) = f(\theta)$$

پتانسیل در خارج کره ای به شعاع $a = 2m$

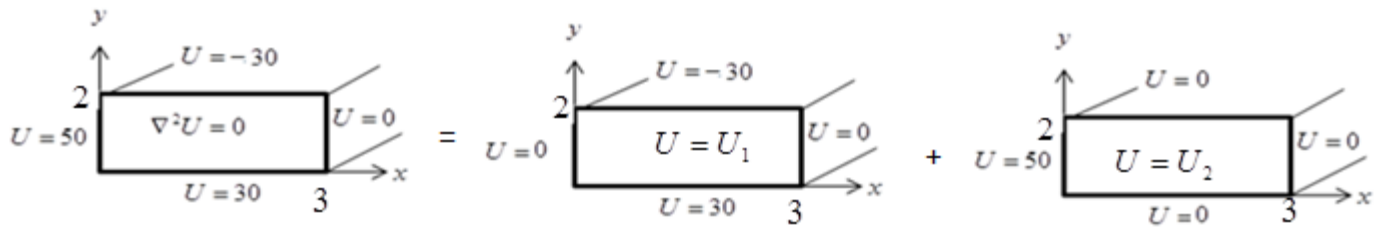
$$f(\theta) = \cos 3\theta + 6\cos^3 \theta + \cos 2\theta$$

سطح مقطع استوانه

حل 16): شکل سمت چپ را میتوان به صورت مجموع دو شکل مطابق زیر نشان داد:

حال برای شکل اول داریم:

$$U_1(x, y) = \sum_{m=1}^{\infty} A_m \sin \frac{m\pi}{3} x \sinh \frac{m\pi}{3} (1-y) \quad U_1(x, 0) = 30 = \sum_{m=1}^{\infty} A_m \sin \frac{m\pi}{3} x \sinh \frac{m\pi}{3} \rightarrow$$

$$A_m \sinh \frac{m\pi}{3} = \frac{2}{3} \int_0^3 30 \sin \frac{m\pi}{3} x dx = \frac{2}{m\pi} (1 - \cos m\pi) \rightarrow A_m = \frac{60(1 - \cos m\pi)}{\sinh \frac{m\pi}{3}} \rightarrow$$

$$U_1(x, y) = \sum_{m=1}^{\infty} \frac{60(1 - \cos m\pi)}{\sinh \frac{m\pi}{3}} \sin \frac{m\pi}{3} x \sinh \frac{m\pi}{3} (1-y)$$

برای شکل دوم میتوانیم پاسخ معادله لاپلاس را به صورت زیر بنویسیم:

$$U_2(x, y) = \sum_{m=1}^{\infty} B_m \sinh \frac{m\pi}{2} (3-x) \sin \frac{m\pi}{2} y \quad U_2(0, y) = \sum_{m=1}^{\infty} B_m \sinh \frac{3m\pi}{2} \sin \frac{m\pi}{2} y = 50 \rightarrow$$

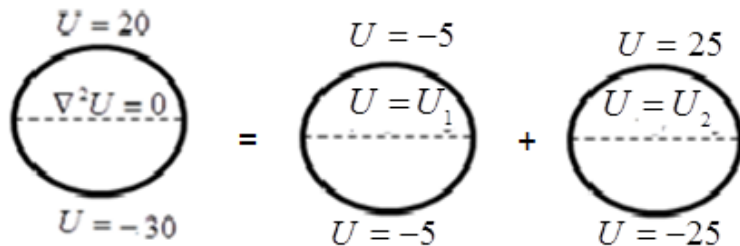
$$B_m \sinh \frac{3m\pi}{2} = \int_0^2 50 \sin \frac{m\pi}{2} y dy = \frac{2}{m\pi} (1 - \cos m\pi) \rightarrow B_m = \frac{100(1 - \cos m\pi)}{m\pi \sinh \frac{3m\pi}{2}}$$

بنابراین پاسخ معادله به صورت زیر است:

$$U_2(x, y) = \sum_{m=1}^{\infty} \frac{100(1 - \cos m\pi)}{m\pi \sinh \frac{3m\pi}{2}} \sinh \frac{m\pi}{2} (3-x) \sin \frac{m\pi}{2} y \quad U(x, y) = U_1(x, y) + U_2(x, y) =$$

$$\sum_{m=1}^{\infty} \frac{60(1 - \cos m\pi)}{\sinh \frac{m\pi}{3}} \sin \frac{m\pi}{3} x \sinh \frac{m\pi}{3} (1-y) + \sum_{m=1}^{\infty} \frac{100(1 - \cos m\pi)}{m\pi \sinh \frac{3m\pi}{2}} \sinh \frac{m\pi}{2} (3-x) \sin \frac{m\pi}{2} y$$

شکل با سطح مقطع استوانه را میتوان به صورت مجموع دو شکل نشان داد:

برای شکل اول $U_1(\rho, \phi) = -5$ و برای شکل دوم با توجه به فرد بودن تابع فرم کلی به صورت $U_2(\rho, \phi) = \sum_{n=1}^{\infty} A_n \rho^n \sin n\phi$

باشد. حال داریم:

$$U_2(a, \phi) = \sum_{n=0}^{\infty} A_n a^n \sin n\phi = \begin{cases} 25 & 0 < \phi < \pi \\ -25 & \pi < \phi < 2\pi \end{cases}$$

بنابراین داریم:

$$A_n a^n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} 25 \sin n\phi d\phi = \frac{50}{n\pi} (1 - \cos n\pi) \rightarrow A_n = \frac{50}{n\pi a^n} (1 - \cos n\pi) = \frac{100}{(2n-1)\pi a^{(2n-1)}}$$

در نتیجه پتانسیل داخل استوانه برابر است با:

$$U(\rho, \phi) = U_1(\rho, \phi) + U_2(\rho, \phi) = -5 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{100}{(2n-1)\pi} \left(\frac{\rho}{a}\right)^{2n-1} \sin(2n-1)\phi$$

برای شکل سوم که کره به شعاع 2 متر است پاسخ کلی پتانسیل در خارج کره برابر است با: $u(r, \theta) = \sum_{n=0}^{\infty} A_n r^{-(n+1)} P_n(\cos\theta)$ حال پتانسیل روی کره را به صورت مجموع توابع لژاندر مینویسیم:

$$u(a, \theta) = \cos 3\theta + 6\cos^3 \theta + \cos 2\theta = 4\cos^3 \theta - 3\cos \theta + 6\cos^3 \theta + 2\cos^2 \theta - 1 = -1 - 3\cos \theta + 2\cos^2 \theta + 10\cos^3 \theta$$

حال توانهای کسینوس را بر حسب توابع لژاندر مینویسیم:

$$P_2(\cos\theta) = \frac{1}{2}(3\cos^2 \theta - 1) \rightarrow \cos^2 \theta = \frac{2P_2(\cos\theta) + 1}{3}$$

$$P_3(\cos\theta) = \frac{1}{2}[5\cos^3 \theta - 3P_1(\cos\theta)] \rightarrow \cos^3 \theta = \frac{2P_3(\cos\theta) + 3P_1(\cos\theta)}{5}$$

$$u(a, \theta) = -1 - 3\cos \theta + 2\cos^2 \theta + 10\cos^3 \theta = -1 - 3P_1(\cos\theta) + 2\frac{2P_2(\cos\theta) + 1}{3} + 10\frac{2P_3(\cos\theta) + 3P_1(\cos\theta)}{5} = -\frac{2}{3}P_0(\cos\theta) + 3P_1(\cos\theta) + \frac{4}{3}P_2(\cos\theta) + 4P_3(\cos\theta)$$

حال شرایط مرزی را مینویسیم:

$$u(a, \theta) = \sum_{n=0}^{\infty} A_n a^{-(n+1)} P_n(\cos\theta) = -\frac{2}{3}P_0(\cos\theta) + 3P_1(\cos\theta) + \frac{4}{3}P_2(\cos\theta) + 4P_3(\cos\theta) \rightarrow$$

$$A_0 a^{-1} = -\frac{2}{3} \rightarrow A_0 = \frac{-2a}{3} = -\frac{4}{3} \quad A_1 a^{-2} = 3 \rightarrow A_1 = 3a^2 = 12 \quad A_2 a^{-3} = \frac{4}{3}$$

$$\rightarrow A_2 = \frac{4a^3}{3} = \frac{32}{3} \quad A_3 a^{-4} = 4 \rightarrow A_3 = 4a^4 = 64 \quad A_n (n \geq 4) = 0$$

بنابراین تابع پتانسیل در خارج کره برابر است با:

$$u(r, \theta) = \sum_{n=0}^{\infty} A_n r^{-(n+1)} P_n(\cos\theta) = \frac{A_0}{r} + \frac{A_1}{r^2} P_1(\cos\theta) + \frac{A_2}{r^3} P_2(\cos\theta) + \frac{A_3}{r^4} P_3(\cos\theta) = -\frac{4}{3r} + \frac{12}{r^2} \cos \theta + \frac{32}{3r^3} \frac{1}{2}(3\cos^2 \theta - 1) + \frac{64}{r^4} \frac{1}{2}[5\cos^3 \theta - 3\cos \theta]$$

17- معادله دیفرانسیل غیر همگن زیر را با شرایط مرزی و اولیه داده شده حل کنید. راهنمایی: $\sin^3 x = 0.25(3\sin x - \sin 3x)$

$$u_{xx}(x,t) = u_{tt}(x,t) + 12x \quad u(0,t) = 0 \quad u(\pi,t) = 2\pi^3 + 2\pi \quad u(x,0) = 2x^3 + 2x$$

$$u_t(x,0) = 5\sin x + 3\sin 2x + 5\sin 4x + 12\sin^3 x$$

حل (17): تابع $u(x,t) = w(x,t) + V(x)$ را در نظر میگیریم و در معادله دیفرانسیل جایگزین میکنیم که خواهیم داشت:

$$u_{xx}(x,t) = u_{tt}(x,t) + 12x \rightarrow \frac{\partial^2 w}{\partial x^2} + \frac{d^2 V}{dx^2} = \frac{\partial^2 w}{\partial t^2} + 12x \rightarrow$$

$$\frac{\partial^2 w}{\partial x^2} = \frac{\partial^2 w}{\partial t^2} \quad \frac{d^2 V}{dx^2} = 12x \rightarrow \frac{dV}{dx} = 6x^2 + k \rightarrow V(x) = 2x^3 + k_1 x + k_2$$

$$u(0,t) = 0 = w(0,t) + V(0) \rightarrow w(0,t) + k_2 = 0 \rightarrow w(0,t) = 0 \quad k_2 = 0$$

$$u(\pi,t) = 2\pi^3 + 2\pi = w(\pi,t) + V(\pi) \rightarrow 2\pi^3 + 2\pi = w(\pi,t) + 2\pi^3 + 2\pi \rightarrow$$

$$w(\pi,t) = 0 \quad u(x,0) = w(x,0) + V(x) \rightarrow 2x^3 + 2x = w(x,0) + 2x^3 + 2x \rightarrow w(x,0) = 0$$

بنابراین معادله همگن زیر با شرایط اولیه و مرزی زیر را خواهیم داشت:

$$\frac{\partial^2 w}{\partial x^2} = \frac{\partial^2 w}{\partial t^2} \quad w(0,t) = 0 \quad w(\pi,t) = 0 \quad w_t(x,0) = u_t(x,0) = 5\sin x + 3\sin 2x + 5\sin 4x + 12\sin^3 x$$

$$w_t(x,0) = 5\sin x + 3\sin 2x + 5\sin 4x + 12 \times 0.25(3\sin x - \sin 3x) = 14\sin x + 3\sin 2x - 3\sin 3x + 5\sin 4x$$

$$w(x,0) = 0$$

حال اگر $w(x,t) = f(x)g(t)$ در اینصورت داریم:

$$\frac{\partial^2 w}{\partial x^2} = \frac{\partial^2 w}{\partial t^2} \rightarrow g(t) \frac{d^2 f}{dx^2} = f(x) \frac{d^2 g}{dt^2} \rightarrow \frac{1}{f} \frac{d^2 f}{dx^2} = \frac{1}{g} \frac{d^2 g}{dt^2} = -k^2 \rightarrow$$

$$f = A \sin kx + B \cos kx \quad g = C \sin kt + D \cos kt \rightarrow$$

$$w(x,t) = f(x)g(t) = (A \sin kx + B \cos kx)(C \sin kt + D \cos kt) \quad w(0,t) = 0 \rightarrow B = 0$$

$$w(x,0) = 0 \rightarrow D = 0 \rightarrow w(x,t) = E \sin kx \sin kt \quad w(\pi,t) = 0 \rightarrow \sin k\pi = 0 \rightarrow k = n$$

$$w(x,t) = \sum_{n=1}^n E_n \sin nt \sin nx \rightarrow w_t(x,0) = \sum_{n=1}^n n E_n \sin nx = 14\sin x + 3\sin 2x - 3\sin 3x + 5\sin 4x \rightarrow$$

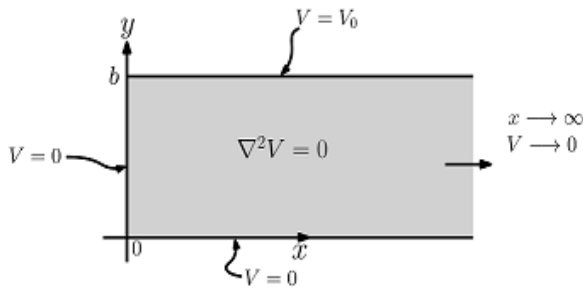
$$1 \times E_1 = 14 \quad 2E_2 = 3 \quad 3E_3 = -3 \quad 4E_4 = 5 \rightarrow E_1 = 14 \quad E_2 = 1.5 \quad E_3 = -1 \quad E_4 = 1.25$$

$$E_n = 0 \quad (n \geq 5) \rightarrow u(x,t) = V(x) + w(x,t) = 2x^3 + 2x + \sum_{n=1}^4 E_n \sin nt \sin nx \rightarrow$$

$$u(x,t) = 2x^3 + 2x + 14 \sin t \sin x + 1.5 \sin 2t \sin 2x - \sin 3t \sin 3x + 1.25 \sin 4t \sin 4x$$

18- برای شکل زیر تابع پتانسیل بین صفحات را بدست آورید.

حل 18): با توجه به شرایط مرزی داده شده تابع پتانسیل را بصورت زیر میتوان نوشت:

$$V = \frac{V_0}{b} y + \sum_{m=1}^{\infty} A_m e^{-\frac{m\pi}{b}x} \sin \frac{m\pi}{b} y \rightarrow V(x=0) = \frac{V_0}{b} y + \sum_{m=1}^{\infty} A_m \sin \frac{m\pi}{b} y = 0 \rightarrow$$

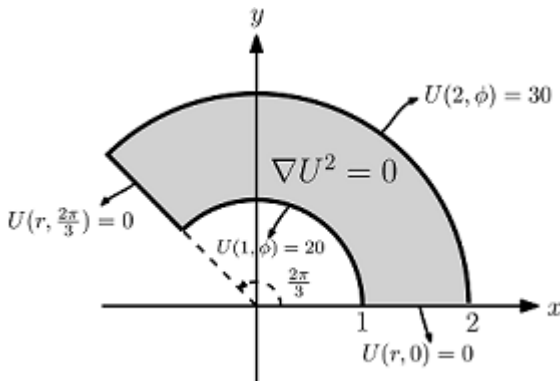
$$\sum_{m=1}^{\infty} A_m \sin \frac{m\pi}{b} y = -\frac{V_0}{b} y \rightarrow A_m = \frac{2}{b} \int_0^b -\frac{V_0}{b} y \sin \frac{m\pi}{b} y dy = -\frac{2V_0}{b^2} \left\{ \left[-y \frac{\cos \frac{m\pi}{b} y}{\frac{m\pi}{b}} \right]_0^b + \right.$$

$$\left. \int_0^b \frac{\cos \frac{m\pi}{b} y}{\frac{m\pi}{b}} dy \right\} = (-1)^m \frac{2V_0}{m} \rightarrow V = \frac{V_0}{b} y + \sum_{m=1}^{\infty} (-1)^m \frac{2V_0}{m} e^{-\frac{m\pi}{b}x} \sin \frac{m\pi}{b} y$$

19- پاسخ معادله لاپلاس در فضای استوانه ای در محدوده $1m < r < 2m$ و

$$U(r,0) = U(r, \frac{2\pi}{3}) = 0 \text{ مرزی را بدست بیاورید اگر شرایط مرزی } 0 < \phi < \frac{2\pi}{3}$$

$$U(1,\phi) = 20, \quad U(2,\phi) = 30, \text{ برقرار باشد}$$

حل 19): پاسخ کلی معادله لاپلاس به صورت زیر است:

$$U(r,\phi) = (A \cos k\phi + B \sin k\phi)(Cr^k + Br^{-k}) \quad U(r,0) = 0 \rightarrow A = 0$$

$$U(r, \frac{2\pi}{3}) = 0 \rightarrow \sin k \frac{2\pi}{3} = 0 \rightarrow k \frac{2\pi}{3} = n\pi \rightarrow k = \frac{3n}{2}$$

بنابراین پاسخ را برای ارضای شروط مرزی باقیمانده به صورت زیر تعریف میکنیم (لازم به ذکر است که پررود تابع برابر است با $\frac{2\pi}{3} = \frac{4\pi}{3}$)

است):

$$U(r, \phi) = \sum_{n=1}^{\infty} (E_n r^{\frac{3n}{2}} + F_n r^{-\frac{3n}{2}}) \sin \frac{3n}{2} \phi \quad U(1, \phi) = 20 \rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (E_n + F_n) \sin \frac{3n}{2} \phi = 20 \rightarrow$$

$$E_n + F_n = \frac{3}{\pi} \int_0^{\frac{2\pi}{3}} 20 \sin \frac{3n}{2} \phi d\phi = \frac{40}{\pi n} (1 - \cos n\pi) \quad U(2, \phi) = 30 \rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (E_n (2)^{\frac{3n}{2}} + F_n (2)^{-\frac{3n}{2}}) \sin \frac{3n}{2} \phi = 30$$

$$\rightarrow E_n (2)^{\frac{3n}{2}} + F_n (2)^{-\frac{3n}{2}} = \frac{3}{\pi} \int_0^{\frac{2\pi}{3}} 30 \sin \frac{3n}{2} \phi d\phi = \frac{60}{\pi n} (1 - \cos n\pi) \rightarrow \begin{cases} E_n + F_n = \frac{40}{\pi n} (1 - \cos n\pi) \\ E_n (2)^{\frac{3n}{2}} + F_n (2)^{-\frac{3n}{2}} = \frac{60}{\pi n} (1 - \cos n\pi) \end{cases}$$

با حل دو معادله دو مجهول بالا E_n و F_n بدست می آید.

20- با استفاده از تبدیل فوری $g(t) = e^{-b|t|}$ و استفاده از قضیه $F(tg(t)) = j \frac{dG(\omega)}{d\omega}$ و پارسوال ثابت کنید $\int_0^{\infty} \frac{x^2 dx}{(x^2 + 0.25)^4} = \frac{\pi}{4}$

حل (20): تبدیل فوری $g(t) = e^{-b|t|}$ برابر است با $G(\omega) = \frac{2b}{\omega^2 + b^2}$ و تبدیل فوری $h(t) = te^{-b|t|}$ برابر است با

$$H(\omega) = j \frac{d}{d\omega} \left(\frac{2b}{\omega^2 + b^2} \right)$$

که برابر است با: $H(\omega) = \frac{-4j\omega b}{(\omega^2 + b^2)^2}$ با استفاده از قضیه پارسوال داریم:

$$\int_{-\infty}^{\infty} h^2(t) dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |H(j\omega)|^2 d\omega \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} (te^{-b|t|})^2 dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \frac{16\omega^2 b^2}{(\omega^2 + b^2)^4} d\omega \rightarrow$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\omega^2 d\omega}{(\omega^2 + b^2)^4} = \frac{\pi}{8b^2} \int_{-\infty}^{\infty} (te^{-b|t|})^2 dt = \frac{\pi}{4b^2} \int_0^{\infty} t^2 e^{-2bt} dt$$

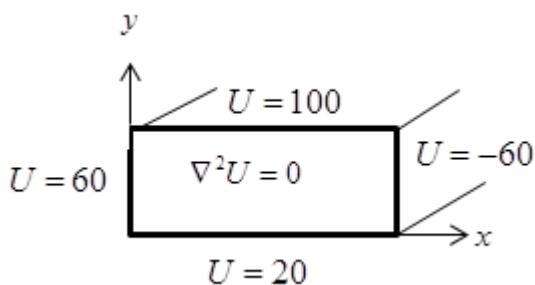
با دو بار استفاده از قضیه جزء به جزء میتوان براحتی ثابت کرد که $\int_0^{\infty} t^2 e^{-2bt} dt = \frac{1}{4b^3}$ در نتیجه:

$$\int_{-\infty}^{\infty} \frac{\omega^2}{(\omega^2 + b^2)^4} d\omega = \frac{\pi}{4b^2} \int_0^{\infty} (te^{-b|t|})^2 dt = \frac{\pi}{4b^2} \times \frac{1}{4b^3} = \frac{\pi}{16b^5} \rightarrow \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\omega^2}{(\omega^2 + b^2)^4} d\omega = \frac{\pi}{16b^5} \rightarrow$$

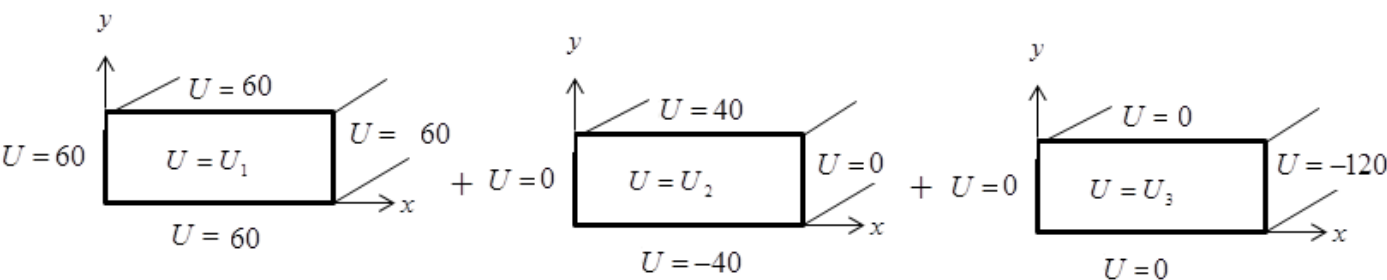
$$2 \int_0^{\infty} \frac{\omega^2}{(\omega^2 + b^2)^4} d\omega = \frac{\pi}{16b^5} \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\omega^2}{(\omega^2 + b^2)^4} d\omega = \frac{\pi}{32b^5} \quad b = 0.5 \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\omega^2 d\omega}{(\omega^2 + 0.25)^4} = \pi \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{x^2 dx}{(x^2 + 0.25)^4} = \pi$$

21- معادله پتانسیل در داخل تونل بینهایت نشان داده شده در شکل زیر را بدست آورید عرض تونل 4 متر و ارتفاع آن 2 متر میباشد (با کوتاه

ترین روش ممکن)

حل (21): شکل را به اشکال زیر تبدیل میکنیم:

حال اگر عرض را $a = 4$ و ارتفاع را $b = 2$ بگیریم با استفاده از جمع آثار میتوانیم بنویسیم:

$$U = U_1 + U_2 + U_3 = 60 + \sum_{n=1}^{\infty} A_m \sin \frac{m\pi}{a} x \sinh \frac{m\pi}{a} (y - \frac{b}{2}) + \sum_{n=1}^{\infty} B_m \sinh \frac{m\pi}{b} x \sin \frac{m\pi}{b} y$$

$$U_2(x, b) = 40 = \sum_{n=1}^{\infty} A_m \sinh \frac{m\pi b}{2a} \sin \frac{m\pi}{a} x \rightarrow A_m \sinh \frac{m\pi b}{2a} = \frac{2}{a} \int_0^a 40 \sin \frac{m\pi}{a} x dx = \frac{80}{a} [-\frac{a}{m\pi} \cos \frac{m\pi}{a} x]_0^a$$

$$A_m \sinh \frac{m\pi b}{2a} = \frac{80}{m\pi} (1 - \cos m\pi) = \frac{160}{(2m-1)\pi} \rightarrow A_m = \frac{160}{(2m-1)\pi \sinh \frac{(2m-1)\pi b}{2a}} = \frac{160}{(2m-1)\pi \sinh \frac{(2m-1)\pi}{4}}$$

$$U_3(a, y) = -120 = \sum_{n=1}^{\infty} B_m \sinh \frac{m\pi}{b} a \sin \frac{m\pi}{b} y \rightarrow B_m \sinh \frac{m\pi}{b} a = \frac{2}{b} \int_0^b (-120) \sin \frac{m\pi}{b} y dy =$$

$$-\frac{240}{b} [-\frac{b}{m\pi} \cos \frac{m\pi}{b} y]_0^b \rightarrow B_m \sinh \frac{m\pi}{b} a = \frac{240}{m\pi} (\cos m\pi - 1) \rightarrow B_m = \frac{-480}{(2m-1)\pi \sinh \frac{m\pi}{b} a} \rightarrow$$

$$U(x, y) = 60 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{160}{(2m-1)\pi \sinh \frac{(2m-1)\pi}{4}} \sin \frac{m\pi}{a} x \sinh \frac{m\pi}{a} (y - \frac{b}{2}) +$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{-480}{(2m-1)\pi \sinh \frac{m\pi}{b} a} \sinh \frac{m\pi}{b} x \sin \frac{m\pi}{b} y$$

22- به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) با استفاده از تبدیل فوریه $f(t) = \begin{cases} 1 & |t| < a \\ 0 & |t| > a \end{cases}$ حاصل انتگرال $\int_0^{\infty} \frac{\sin^3 \omega}{\omega} d\omega$ را بدست آورده و رسم کنید.

ب) با استفاده از تبدیل لاپلاس پاسخ معادله دیفرانسیل زیر را با شرایط اولیه داده شده بدست آورید

$$y''' + 4y'' + 5y' + 2y = e^{-3t} u_{-1}(t) \quad y(0) = 1 \quad y'(0) = -4 \quad y''(0) = 11$$

$$\text{راهنمایی: } x^3 + 4x^2 + 5x + 2 = (x+1)^2(x+2)$$

حل 22-الف) تابع زوج است پس فقط $A(\omega)$ داریم که برابر است با:

$$A(\omega) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} f(t) \cos \omega t dt = \frac{2}{\pi} \int_0^a (1) \cos \omega t dt = \frac{2}{\pi \omega} \sin \omega a$$

حال میتوانیم بنویسیم:

$$f(t) = \int_0^{\infty} A(\omega) \cos \omega t d\omega = \int_0^{\infty} \frac{2}{\pi \omega} \sin \omega a \cos \omega t d\omega \rightarrow \frac{\pi}{2} f(0) = \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega a}{\omega} d\omega \rightarrow \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega a}{\omega} d\omega = \frac{\pi}{2}$$

ملاحظه میشود پاسخ به a بستگی ندارد. حال انتگرال خواسته شده را به صورت زیر مینویسیم:

$$\int_0^{\infty} \frac{\sin^3 \omega}{\omega} d\omega = \int_0^{\infty} \frac{0.25(3\sin \omega - \sin 3\omega)}{\omega} d\omega = \frac{3}{4} \int_0^{\infty} \frac{\sin \omega}{\omega} d\omega - \frac{1}{4} \int_0^{\infty} \frac{\sin 3\omega}{\omega} d\omega = \frac{3}{4} \frac{\pi}{2} - \frac{1}{4} \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{4}$$

حل 22-ب): از طرفین معادله تبدیل لاپلاس میگیریم:

$$y''' + 4y'' + 5y' + 2y = e^{-3t} u_{-1}(t) \quad y(0) = 1 \quad y'(0) = -4 \quad y''(0) = 11$$

$$S^3 Y(s) - S^2 y(0) - S y'(0) - y''(0) + 4[S^2 Y(s) - S y(0) - y'(0)] + 5[SY(s) - y(0)] + 2Y(s) = \frac{1}{S+3}$$

$$(S^3 + 4S^2 + 5S + 2)Y(s) - [S^2 y(0) + S y'(0) + y''(0) + 4S y(0) + 4 y'(0) - 5 y(0)] = \frac{1}{S+3} \rightarrow$$

$$(S^3 + 4S^2 + 5S + 2)Y(s) - [S^2 - 4S + 11 + 4S - 16 - 5] = \frac{1}{S+3} \rightarrow (S^3 + 4S^2 + 5S + 2)Y(s) = S^2 + \frac{1}{S+3}$$

$$Y(s) = \frac{S^3 + 3S^2 + 1}{(S+1)^2 (S+2)(S+3)} = \frac{A}{S+1} + \frac{B}{(S+1)^2} + \frac{C}{S+2} + \frac{D}{S+3}$$

$$A = \frac{d}{dS} (S+1)^2 Y(s)_{(S=-1)} = \frac{d}{dS} \frac{S^3 + 3S^2 + 1}{(S+2)(S+3)} = \frac{d}{dS} \frac{S^3 + 3S^2 + 1}{(S^2 + 5S + 6)} =$$

$$\frac{(3S^2 + 6S)(S^2 + 5S + 6) - (2S + 5)(S^3 + 3S^2 + 1)}{(S^2 + 5S + 6)^2} (S = -1) = \frac{-3 \times 2 - (3)(3)}{(2)^2} = -\frac{15}{4}$$

$$B = (S+1)^2 Y(s)_{(S=-1)} = \frac{S^3 + 3S^2 + 1}{(S+2)(S+3)} (S = -1) = \frac{3}{2} \quad C = (S+2)Y(s)_{(S=-2)} = 5$$

$$D = (S+3)Y(s)_{(S=-3)} = -\frac{1}{4} \rightarrow Y(s) = -\frac{15}{4} \frac{1}{S+1} + \frac{3}{2} \frac{1}{(S+1)^2} + \frac{5}{S+2} - \frac{1}{4} \frac{1}{S+3} \rightarrow$$

$$y(t) = \left[-\frac{15}{4} e^{-t} + \frac{3}{2} t e^{-t} + 5 e^{-2t} - \frac{1}{4} e^{-3t} \right] u_{-1}(t)$$

23- دمای میله ای به طول 2 متر که دمای ابتدا و انتهای آن به ترتیب 4 و 14 درجه سانتیگراد است با معادله غیر همگن زیر بیان میشود. اگر

دمای اولیه میله با معادله $u(x,0) = 2x^4 - 3x^3 - 5x^2 + 11x + 5$ داده شده باشد معادله دمای میله را بدست آورید.

$$u_{xx}(x,t) = u_t(x,t) + 24x^2 - 18x - 10$$

حل 23): تابع را به صورت $u(x,t) = w(x,t) + V(x)$ مینویسیم که با جایگزینی در معادله دیفرانسیل داده شده داریم:

$$u_{xx}(x,t) = u_t(x,t) + 24x^2 - 18x - 10 \rightarrow w_{xx}(x,t) + V_{xx}(x) = w_t(x,t) + 24x^2 - 18x - 10$$

$$\rightarrow w_{xx}(x,t) = w_t(x,t) \quad V_{xx}(x) = 24x^2 - 18x - 10 \rightarrow V(x) = 2x^4 - 3x^3 - 5x^2 + k_1 x + k_2$$

$$u(0,t) = 4 = w(0,t) + k_2 \rightarrow w(0,t) = 0 \quad k_2 = 4 \quad u(2,t) = 14 = w(2,t) + V(2) \rightarrow$$

$$w(2,t) = 0 \quad V(2) = 14 \rightarrow 2(2)^4 - 3(2)^3 - 5(2)^2 + 2k_1 + 4 = 14 \rightarrow k_1 = 11 \rightarrow$$

$$V(x) = 2x^4 - 3x^3 - 5x^2 + 11x + 4 \quad u(x,0) = w(x,0) + V(x) \rightarrow$$

$$2x^4 - 3x^3 - 5x^2 + 11x + 5 = w(x,0) + 2x^4 - 3x^3 - 5x^2 + 11x + 4 \rightarrow w(x,0) = 1$$

بنابراین معادله دیفرانسیل بر حسب $w(x,t)$ به صورت همگن زیر خواهد شد:

$$w_{xx}(x,t) = w_t(x,t) \quad w(0,t) = 0 \quad w(2,t) = 0 \quad w(x,0) = 1$$

که با توجه به شرایط مرزی پاسخ کلی آن به صورت $w(x,t) = \sum_{m=1}^{\infty} A_m e^{-\left(\frac{m\pi}{L}c\right)^2 t} \sin \frac{m\pi}{L}x$ خواهد بود که $L=2$, $c=1$ می باشد. در نتیجه

خواهیم داشت:

$$w(x,t) = \sum_{m=1}^{\infty} A_m e^{-\left(\frac{m\pi}{2}\right)^2 t} \sin \frac{m\pi}{2}x \quad w(x,0) = 1 = \sum_{m=1}^{\infty} A_m \sin \frac{m\pi}{2}x \rightarrow A_m = \frac{2}{2} \int_0^2 1 \times \sin \frac{m\pi}{2}x dx \rightarrow$$

$$A_m = \frac{2}{m\pi} (1 - \cos m\pi) = \begin{cases} \frac{4}{m\pi} & m = \text{odd} \\ 0 & m = \text{even} \end{cases} \rightarrow w(x,t) = \sum_{m=1}^{\infty} \frac{4}{(2m-1)} e^{-\left(\frac{2m-1}{2}\pi\right)^2 t} \sin \frac{(2m-1)\pi}{2}x \rightarrow$$

$$u(x,t) = V(x) + w(x,t) = 2x^4 - 3x^3 - 5x^2 + 11x + 4 + \sum_{m=1}^{\infty} \frac{4}{(2m-1)} e^{-\left(\frac{2m-1}{2}\pi\right)^2 t} \sin \frac{(2m-1)\pi}{2}x$$

موفق باشید

محمود محمدطاهری

فروردین 1401